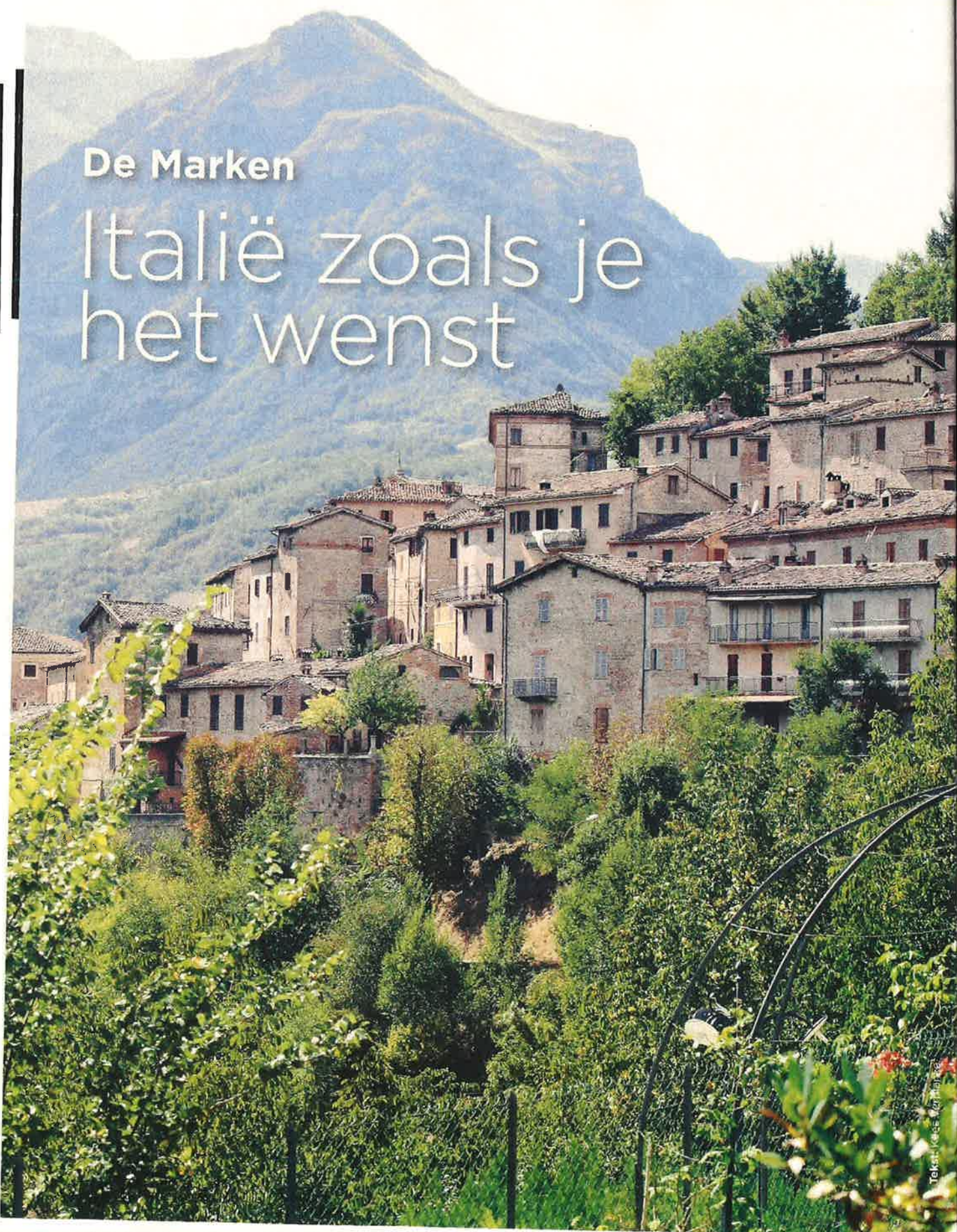

De Marken

Italië zoals je het wenst

Een golvend landschap niet ver van de zee met wijngaarden, glooiende akkers, olijfbomen, boerderijen en middeleeuwse dorpen op heuveltoppen. En op hooguit een uurtje mooie renaissancesteden. Toscane of Umbrië zeker? Nee, Le Marche of De Marken, een nog authentieke en betaalbare streek die de beroemde regio's naar de kroon steekt.

Vaak moet je uitleggen waar de streek Le Marche ligt: ter hoogte van Toscane en Umbrië, maar dan aan de oostkant van Italië, aan de Adriatische zee. Toch weten veel landgenoten de weg al te vinden, zo merkten we. Dat geldt ook voor de ondernemers die – het jachtige leven moe – de bakens verzetten en er nu een Bed & Breakfast of agriturismo leiden. Sommigen kwamen ons bekend voor: ze speelden een hoofdrol in het tv-programma Ik Vertrek.

Dagje strand

Op onze speurtocht naar mooie plekken bleven we in het binnenland. De kust, grotendeels een langgerekt smal zandstrand met de autostrada en het spoor er vlak achter, is zeker niet het fraaiste deel van De Marken. De rotskust van de Riviera del Conero met mooie stranden tussen de rotsen, vooral bij Sirolo, vormt hierop een uitzondering. Maar ook hier is het in juli en vooral in augustus druk en wordt het meeste zand bedekt door de strandstoelen van de bagni en op de 'vrije' stranden door badhanddoeken. Alternatieven voor een dagje strand zijn verder Senigallia en Cattolica. Overigens is de zee nooit verder dan een uur rijden, dus een dagje strand is zelfs vanuit Monte Sibillini goed te doen.

Lieflijk en stoer

De grootste charme van De Marken is het gevarieerde heuvelachtige landschap met wijngaarden, akkers en daartussen olijfbomen. Een nouveauté

zijn de percelen met zonnecollectoren die het hele jaar elektriciteit oogsten. Menige heuveltop is gekroond met een boerderij, vaak omzoomd door cipressen. In het zuiden zijn de hoogtevverschillen groter en is de ligging van de heuvelstadjes het mooist. Het midden-deel – pakweg tussen Macerata en Pergola – is overwegend glooiend. Het westen met de onherbergzame Apennijnen,

Menige heuveltop is gekroond met een boerderij

die de grens met Umbrië markeren, vormt de stoere kant van De Marken. Je ziet de kale groene pieken op vele tientallen kilometers liggen, zelfs vanaf de kust. Hoogtepunt is Nationaal Park Monte Sibillini. Met zijn kloven, meertjes, toppen en hoogvlaktes leent het zich prima voor een dag bergwandelen zoals in de kloof de Gola di Infernaccio (circa vijf uur) vanuit Montefortino of naar het meer van Fiastra. Steek ook even de kam en de grens over naar de Piano Grande. Deze door bergen omringde hoogvlakte met het schilderachtig op een rots gelegen Castelluccio is een goed uitgangspunt voor wandelingen. Alternatieven voor bergwandelingen zijn de dichtbeboste regionale parken Monte Conero aan de kust en Gola della Rossa e Frasassi, waar Genga en Avacelli goede bases zijn. Het dunbevolkte noordwesten is ►

Grote foto: Montefortino is een prima uitvalsbasis voor wandelingen in de Monte Sibillini

Boven: De rust van Borgo Belfiore
Midden: Portret-tekenaar in San Marino
Onder: Het San Michelestrand bij Sirolo

In Urbino is het goed toeven onder de arcaden van Piazza della Repubblica

weliswaar minder hoog maar doet net zo ruig aan.

Renaissanceglans

Toegegeven, Ascoli Piceno en Urbino, de mooiste steden van De Marken, zijn geen Florence of Assisi, maar dat heeft ook voordelen. Ze zijn niet overlopen, alleszins overzichtelijk en zeker zo sfeervol. Ascoli Piceno ligt in de schaduw van de Monte Sibillini op een plateau, omspoeld door de Tronto en de Castellano. Om bij de historische stadskern te komen moet je eerst door het moderne Ascoli en een van de vele bruggen over; vooral de Ponte Solesta is een plaatje. Via deze brug kom je meteen in de oudste wijk waar je in de stille, smalle kasseienstraatjes, zoals de Via Solesta en de Via di Soderini, in de middeleeuwen waant. Je vindt er ook drie romaanse kerken, waarvan vooral de Santi Vincenzo e Anastasio

Federico da Montefeltro droomde van de ideale stad

opvalt vanwege de prachtige eenvoud. Hartje stad is het Piazza del Popolo met zijn arcaden en terrasjes op de glanzende tegels een van de mooiste pleinen van Midden-Italië. Goede tweede is het Piazza Arringo met de Dom en het Palazzo Comunale. Tussen beide pleinen in pronkt de Corso Mazzini met chique etalages in de historische panden. De musea konden ons minder be-

Topselectie De Marken

In De Marken wemelt het van de mooi gelegen agriturismo's, borghi en landhuizen. Veel op Italianen gerichte adressen zijn nogal eenvoudig ingericht; die gaan immers overdag 'al mare', naar zee. Vandaar dat landgenoten, die extra aandacht besteden aan de inrichting, goed vertegenwoordigd zijn in onze lijst. Zorg dat je vooraf een routebeschrijving hebt, want deze pareltjes zijn meestal goed verstopt. De meeste bieden activiteiten zoals een gezamenlijke maaltijd.

Achter de naam staat het aantal kamers/appartementen. Achter de letter B staat de waardering van gasten die boekten via booking.com, achter de Z de waardering op Zoover. De prijs is voor twee personen voor een week in mei, inclusief eindschoonmaak. Buiten juli/augustus kun je ook per nacht of twee of drie nachten verblijven en vaak is er ontbijtservice. Kies voor de telefoonnummers 0039.

MONTEFORTINO 1. Borgo Belfiore (13)

Boven het dorp gelegen grote boerderij. Mooi uitzicht. Comfortabele appartementen, ingericht met antiek. Verspreide zitjes op het erf. Gastvrije ontvangst. Zwembad. Restaurant op 1 kilometer. Onze favoriet. 07 31 91 07, www.belfiore-italia.com, €495-615, Z: 9,3.

URBINO 2. Villa Marsi (7)

Prachtig aan strada bianca gelegen villa

koren. In het noorden van Le Marche is Urbino de parel aan de kroon. De plaatselijke vorst Federico da Montefeltro droomde in zijn Palazzo Ducale van de ideale stad. Dat Palazzo is in ieder geval een goed begin, zoals je kunt zien in het nog puntgave gebouw. Trek er gerust een halve dag voor uit. Het paleis huisvest ook de Galleria Nazionale met de vorstelijke appartementen en een uitgelezen collectie schilderijen en wandtapijten uit de 15^e-17^e eeuw, onder anderen van Rafaël die in Urbino geboren werd. Let op La Muta, 'de stomme', dat je onwillekeurig aan de Mona Lisa doet denken. Loop om de hoek ook de Duomo in en het mel fresco's van het leven van Johannes de Doper bedekte, intieme Oratorio San Giovanni. Het beste uitzicht op de stad heb je vanaf Fortezza Alborno. Voor een mooi overzicht over de contouren van de koepels en torens, kun je het best een stukje de stad uitlopen of rijden richting Florence. Urbino is ook een studentenstad en dus altijd levendig.

Onbekend, maar bemind

De kleinere stadjes, zeker die in het binnenland, zijn veel minder bekend maar vaak wel de moeite waard. Ze hebben ieder hun eigen charme en je hoeft ze, ook in het hoogseizoen, niet te delen met honderden andere bezoekers. Parkeren is geen probleem en vaak gratis, op terrassen is altijd plaats en de service is vriendelijk. Hoogtepunt van elk stadje is het fraaie centrale piazza, omzoomd door historische stadspaleizen, arcaden en onweer-

staanbare terrasjes. Voor kunstliefhebbers zijn er enkele musea, waaronder altijd wel een 'pinacoteca' met een verzameling oude meesters. Ook vind je hun doeken in kerken, zoals de topstukken van Luca Signorelli in de Collegiata San Medardo van Arcevia. Bijzonder zijn verder de historische theaters in tientallen stadjes, met een

fraaie bühne, veel bladgoud en balkonnetjes, zoals het Teatro Pergolesi in Jesi en het Teatro Rossi in Macerata. Een kijkje op de markt ('s ochtends!) en een uurtje snuffelen in de lokale mode- en sieradenzaken, maken een bezoek compleet. Een goede keuze voor een dagdeel zijn Fano, Fabriano, Macerata, Recanati, Fermo, Jesi en Arcevia. ▶

met stijlvolle appartementen met uitstekende bedden (foto rechts). Geïsoleerde locatie in de heuvels 10 km van Urbino. Erg mooi zwembad. Kok Sandor kookt dagelijks, op zondag na. Erg gastvrije ontvangst. 33 97 28 25 93, www.villamarsi.nl, €675-695, dagmenu €22,50, B: 8,5.

RECANATI 3. Gran Hotel Recanati (77). Stijlvol hotel hartje Recanati in voormalig stadspaleis. Klassiek ingerichte, comforta-

bele kamers. Het gastronomische restaurant is een aanrader. 71 98 19 14, www.ghr.it, €75-89 per nacht, halfpension €30 extra, B:8,7. Vrij Uit, Fundadore Travel, Rebel travel.

CAGLI 4. Vellaneta (5) Mooi tussen de velden gelegen agriturismo, de kleuren in de verzorgde appartementen zijn consequent doorgevoerd. Gezellige gemeenschappe- ▶

Het beste uitzicht op de contouren van het Palazzo Ducale in Urbino heb je net buiten de stad

plaveid plein met enkele terrassen, een fontein en twee romaanse kerken.

De smaakpapillen achterna

Voor smulpapen is het een tweede natuur: ook op vakantie op zoek gaan naar lokale lekkernijen en daar de auto mee volladen om thuis nog lang na te genieten. In De Marken betekent dat olijfolie, wijn en truffels. De wijnen uit De Marken horen niet bij de Italiaanse top en ze zijn dan ook niet zo bekend als bijvoorbeeld Barolo of Chianti, maar ze zijn wel veel goedkoper. De frisse witte Verdicchio en de wat fluwelen, maar ook wat wrange Rosso Piceno smaken goed en je hebt al een literfles voor €3. Het zijn echte vakantie wijnen die je het beste ter plaatse kunt drinken. De onbetwiste topper is Lacrima di Morro d'Alba, een mooie volle rode wijn.

Rondom Morro d'Alba voert een route langs de belangrijkste producenten. Wij hadden goede ervaringen bij Conti di Buscareto en Macinelli. Wijnboeren verkopen meestal ook olijfolie.

In Le Marche worden zowel witte (onbetaalbaar) als zwarte truffels gevonden. De zwarte wintertruffels zijn er vanaf eind oktober; zomertruffels (€300 per kilo) zijn veel goedkoper maar het smaakverschil is erg groot.

In menige kofferbak nemen ook kleding en schoenen van exclusieve Italiaanse merken ruim plaats in. Verspreid door de regio zijn diverse outlets waar de restanten van de collectie van het afgelopen jaar voor een prikje verkocht worden. ●

Beschutte borghi

Als kersen op de taart liggen ze op heuveltoppen verspreid door het landschap: de eeuwenoude dorpen, vaak nog intact met muren en een poort.

Van buitenaf lijken de huizen tegen de kerk en elkaar aan te schurken.

De auto kun je het best buiten de poort zetten. Hoogtepunt is het uitzicht over de golvende lappendeken van landerijen en boerderijen.

Veel is er niet te doen, er zijn een kerk, een café en een winkel. Je wordt er zeer vriendelijk in het Italiaans te woord gestaan en een cappuccino kost niet meer dan €1, maar in de heilige lunchpauze is alles dicht.

Een aantal dorpen is zo klein en stil dat het spookdorpen lijken. Soms is dat ook zo nadat de meeste bewoners zijn vertrokken, zoals in Palazzo bij

Arcevia, waar nog maar zeven huizen permanent bewoond zijn.

San Marino: minicharme

Voor de vakantiegangers aan de stranden is het ministaatje San Marino dé excursie. Het stadje ligt spectaculair op een rots en is volledig ommuurd. Maar daarmee heb je de voornaamste charmes wel gehad. In de smalle straatjes zijn de talrijke taxifreewinkels opvallend, ook al ben je er nauwelijks goedkoper uit.

Afgezien misschien van de ligging zijn andere stadjes een betere keuze. Dat geldt ook voor het knusse zusterstadje van San Marino: San Leo. Het ligt op een rots gedomineerd door een immens 15^e-eeuws fort. Achter de stadspoort kom je op een intiem, met kasseien ge-

Topselectie Vervolg

lijke ruimte, zwembad, restaurant op 1 km. 072 11 83 04 11, www.vellaneta.com, €640, boodschappenpakket inbegrepen, B: 9.

MONTEPRANDONE 5. Borgo da Mare (11)
Sfeervol, mooi gerenoveerd hotel in een historisch stadspaleis aan de rand van de oude kern. Met eenvoudige, maar passende meubels. Klein zwembad met zonneterras. 073 56 27 17, www.borgodamare.it, €600, B: 8,9.

GUALDO 6. Agriturismo Ellsei (5)
Prachtig in de heuvels gelegen villa (foto rechts). De appartementen zijn ruim, eigentijds en comfortabel ingericht. Zwembad, veel groen, restaurant op enkele kilometers. 07 33 66 88 90, www.agriturismoellsei.it, €555, Z: 9,5, MAS Vakanties.

MONTEPARO 7. Sopra e Sotto (4)
De afgelegen lokatie is een garantie voor rust. Naast de knusse, eigentijds ingerichte

Reizen & prijzen

Beste reistijd Mei, juni, september en oktober zijn qua temperatuur de beste maanden en rustig. In het voorjaar zijn de bloemen en het groen een pre, in het najaar de druivenpluk, de olijvenooft en de truffeljacht.

Vliegen Ryanair vliegt rechtstreeks vanaf (Brussel) Charleroi en (Düsseldorf) Weeze naar Ancona, vliegtijd twee uur. Prijsvoorbeeld: vertrek op 19 oktober en retour op 26 oktober (peildatum 4 oktober) vanaf Weeze inclusief koffer (15 kg) €98 en vanaf Charleroi €66.

Autohuur Een week autohuur, categorie economy, bijvoorbeeld een Fiat Punto, kost bij Holiday Cars eind mei, inclusief afkoop van het volledige eigen risico, €182 vanaf de luchthaven bij Ancona.

Auto Utrecht-Urbino via Arnhem-Oberhausen en door Zwitserland (vignet €34,50) is 1425 km en kost €26,60 tol in Italië.

Entrees en excursies Musea €2,50-5, grotten Frasassi €15,50.

Reisaanbod Oad, Travel XL en Vrij Uit (hotels) en Minerva (agriturismo's) bieden rondreizen aan met eigen vervoer. Arke, Home Away, InterHome, Italia.nl, Le Marche Vakanties en Topic Travel bieden vakantiehuizen aan. Voor agriturismo's kun je terecht bij onder andere Areaverde, Azienda Italia, La Vacanza Lavandabu, Selexyz, Sensazione en Villabussola.

Reisinformatie Er zijn twee goede reisgidsen van De Marken: de Engelstalige Blue Guide (2006, 408 pag., ISBN 9781905131143, €21,75) en de Duitse Michael Müller (2009, 264 pag., ISBN 9783899534634, €17,90). In de Blue Guide ligt de nadruk op kunst en cultuur maar ook de praktische informatie mag er zijn. Michaël Müller biedt wat meer praktische informatie maar is minder uitvoerig over de bezienswaardigheden. De waterbestendige kaart van Touring Club Italiano voldeed prima (1:200 000, €9,95).

Handige websites zijn www.turismo.marche.it, www.cultura.marche.it, www.borghitalia.it (mooie dorpen), www.amat.marche.it (historische theaters).

Eten & drinken Gemiddelde prijzen in € Cappuccino 1-2, glas wijn 2-3, fles wijn 10-15, vis antipasti 15, pasta met frutti da mare 7-10, scampis 12-15, tiramisù 3-5.

Boven:
Menige
heuveltop
heeft een
eeuwenoud
dorp als kroon
Onder:
Fietsen is
populair in het
vlakke Fano

appartementen is er ook een camping. Ruime tuin en gemeenschappelijke (keuken)ruimte. Erg gastvrije ontvangst. 33 87 62 57 70, www.sopraesotto.com, €565, B: 9.

MONTEFIORE DELL'ASO 8. Villa Alwin (6)

De met uitnodigende loungebanken ingerichte zitruimte - open en overdekt -, en het uitzicht vormen de attractie van deze verbouwde wijnboerderij. De kamers zijn

eenvoudig ingericht. Gastvrije ontvangst. Zwembad, restaurant op 1 kilometer. 34 91 36 22 25, www.villa-alwin.nl, €490-695, B:9,2, Arke.

PERGOLA 9. Carincone (5)

Meer afgelegen en rustiger kun je niet zitten. Verzorgde, fris ingerichte appartementen in de stijl van de vier elementen. Veel ruimte, gastvrije ontvangst, boodschappenservice.

34 96 63 38 56, www.carincone.com, €350, B: 9,4.

SARCHI 10. Montesoffio (8)

Werkende wijn- en olijvenboerderij, mooi gelegen op een heuvel. Ruime, verzorgde appartementen met goede bedden. Zwembad, gemeenschappelijke (keuken)ruimte. 33 47 79 81 92, www.montesoffio.com, €365-485, Z: 8,7, gesloten van november tot half april.